

Aokiränik Trelli Kristel: tundligõst ašost tulnu kõnõlda räüskämäldä
Kae lk 2

Aasta suurpere Alev Roosikult
Kae lk 3

Määnest nalla hussiviina tegemise man ette või tulla
Kae lk 4

9 771406 922005

Latsikaitsõpäiv Karilatsin. Iispäävä, 1. piimäkuul peeti Karilatsi vabaõhmuusõumin latsikaitsõpäivä. Tetti tarkusõterri otsmisõ mängu, kon eri paiku oll ää käkütü mõistatuisi vai väiksit ülesandit. Mängjä saiva teedä põnovit asju tuust, kuis vanastõ eleti, tüüd tetti ja koolin käüti. Mängiti ka vannõ mänge, kõnniti karkõ pääl ja tetti teomehe eksamit.

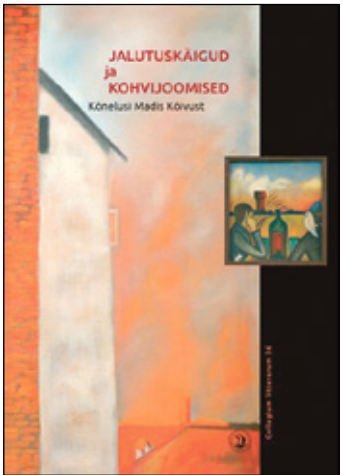
Karilatsi muusõum om suvõl vallalõ egä päiv kellä ütsäst hummogu ja uut küläliisi ummi tegemiisi kaema.

UL

Vällä tull' Kõivu Madissõ loomingust kõnõlõv kogomik

Trüküst om tulnu tunnõtulõ kiränikulõ ja filosoofilõ Kõivu Madissõlõ pühendedü artiklikogomik «Jalutuskäigud ja kohvijoomised». Kogomigu säädse kokko kiränik ja kirändüstiidläne Pilve Aare, vällä andsõ Underi ja Tuglase kirändüskeskus.

Kogomikun kirotasõ Kõivu Madissõ fenomenist kirändüse- ja tiatriinemise ja eri kuulkundõ filosoofi. Jutus võetas võro kultuurilugu, Kõiv filosoofina, Kõivu esieräline proosa, tiatrikritika probleemi, mälu ja ao küsümise, filosoofia ja tiatri läbikäumine ja muu Kõivu Madissõ loominguga kõüdedü. Pääle tuu om kogomikun ää trükit üts pikemb jutuajaminõ Kõivu Madissõga 1998. aastagast ja timä kirotuisi bibliograafia 2004. aastagast pääle, ku ilmu perämäne Kõivu kirotuisi nimistü.

Kogomigu artiklidõ autori omma Allasõ Tiia, Kangilas-ki Jaan, Kaplinski Jaan, Kausi Jan, Kolga Madis, Kruuspere Piret, Lippingu Jüri, Luksi Leo, Ojami Indrek, Pilve Aare, Saarõ Anti, Sova Henrik ja Veide-manni Rein.

UL

Rahvaluulõ arhiiv korjas koroonakriisi-aigsõt tervüse-perimüst

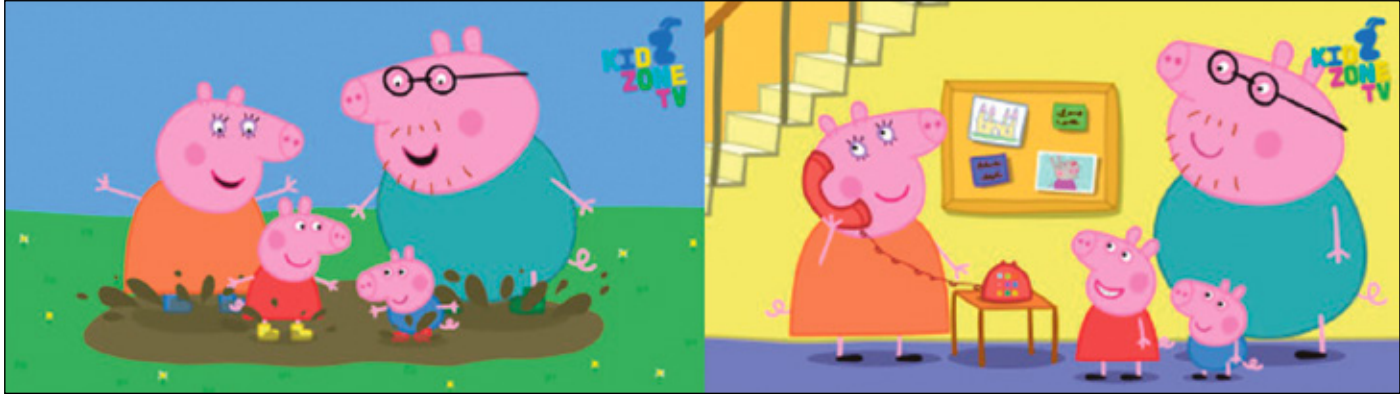
Eesti kirändüsmuusõumi eesti rahvaluulõ arhiiv uut kaastõid inemiisi kriisiao kogõmuisist hindä vai ligimädsõ tervüse iist hoolõkandmisõl. Arhiivi kogomispaign Kratt om valla-

lõ tettü lühkü ankeet, kon uuri-tas nii tervüehätiga toimõ-tulõkit ku ka vaimsõ tervüse hoitmist karantiini tingimüisin. Sääl saa jaka ka lihtsäle ummi tundit, miä taa kriisi man tervüst silmän pidäden kõgõ inämb süäme pääl omma.

Ligemb teedüs internetist lehe kratt.folklore.ee päält.

UL

Kae perrä ja kullõ:
www.helüait.ee

Kaadri Peppa-põrsa multikast.

PILDI KIDZONE TV ARHIIVIST

Ilmakuulsa Peppa-põrss naas võro keelen kõnõlõma

RAHMANI JAN

Minevä nädäli alostusõst näüdätäs telekanalin Kidzone TV tunnõtut latsimultikat Peppa-põrss võro keelen. Võrokeelidse helü piäs timahava saama ka mõni tööõ multikasari.

«Ku kaia meediä, latsi ja latsõvanõmbidõ hääd tagasisidet, om võrokeeline Peppa-põrss mi meelest väega lämmäle vasta võetu,» kitt latsikanali Kidzone TV juht Eelmaa Regiina.

Multikidõ võro kiilde saamisõ projekt i vidäjä om Võro instituudi direktri Kuuba Rainer. Tä kõnõlõs, et seo om joba ammunõ mõtõ, miä tull' märkmise

pääle, kuis saanu nii, et võro kiil olõs nügätseao latsil egä päiv kuulda. «Vanavanõmba ja vanõmba, esiki nuu, kiä võro kiilt mõistva, omma hafotõdu säändses, et latsiga piät eesti keelen kõnõlõma. Tull' mõtõ, et ku latsõ multikit nigunii kaesõ, sis nä võinu noid võro keelen kaia. Pallo noorõ inemise omma Võromaalt ää kolinu ja kuigi juurõ omma Võromaal, ei kuulõ nä kostki võro kiilt. Et kuuldnu sis vai telekast.»

Kuuba Raineri sõnno perrä peeti läbikõnõlõmisi mitmõ telekanaliga ja nuu lõppiva nii, et multika omma Kidzone'i kanal. «Statistika näütäs, et tuud kanalit kaesõ latsõ pallo. Ja sääl kõrratas multikit kah tihtsäle, nii et üte ümbrepandmisõga om võimalik latsil naid mitu kõrda kaia.»

Nii sündügi kuuntüüprojekt, kon telekanal ost litsentsi ja näütäs multikit, Võro instituut pand multikateksti inglüse keelest võro kiilde ümbre ja rahvakultuuri keskus tugõ näütlejide ja helitehniku tüüd. Et Eestin käü digikultuuriaasta, sis loodõtas tukõ ka kultuuriministeeriumilt, et jõudnu viil inämb multikit võrokeelitses tetä.

Parhillatsõs om ümbre pantu ja sisse loetu 26 ossa Peppa-multikat, tõlgitas vahtsõt multikasarija «Toomas ja sõbra». «Plaan om sääne, et aasta pääle tulnu rohkõmb esi sarju, et olõs vaheldust,» ütles Kuuba Rainer.

Multikit pand võro kiilde ümbre Fastrõ Mariko. Tä ütles, et kõgõ inämb märgotamist tull' lühkide hõikuisiga – kuis nuu võro keelen kõlanu.

Peppa-multik om timä meelest latsilõ ka hää opmis-matõrjaal, selle et sääl kõrdasõ tegeläse ütstõdsõ juttu peris pallo ja nii jääse sõna latsilõ miilde. Järgmäne multikas, midä ümbre pandas, «Toomas ja sõbra», om joba sääne, kon tegeläse ajava pikembät juttu.

Peppa-multikilõ anni võrokeelidse helü näütlejä Mureli Hilje ja Tagametsa Tarmo. Kuuba Rainer om näide lugõmisõga rahul: «Nii häste omma tegeläse loetu, et näüt-lejä nägu ei tulõ silmä ette.»

Ka näütlejä Mureli Hilje om rahul, et sai säänest tüüd tetä. «Oll' suur avv ja lust võro keelen «Peppat» lukõ. Opsõ esi kah vahtsõt sõnno mano,» seletäs tä.

Kunstnik pruuv vanarahvatarkuisist arvo saia

RAHMANI JAN

Perämäst aastat korgõmban kunstikoolin Pallas skulptuuri eriala opval Võromaalt peri Kinna Gertrudil om Tarton valla tettü näütüs «Kodeeritud mälpildid», kon kunstnik pruuv hindä jaos valla seletä latsõpõlvõst kummitama jäänüid vanasõnnu ja ütlemiisi.

«Näütüs kõnõlõs mullõ latsõpõlvõn üteldüist vanarahvatarkuisist. Otsusti, et ku taha umma kodeeringut tiidligult mõota, tulõ mul noid vanasõnnu uuri ja noist arvo saia. Kokko olõ valinu säidse kõgõ inämb kummitama jäänüt ütelist,» tutvustas Kinna Gertrud umma diplomitüuga kõüdetüt näütüst.

Gertrud tegeles täämbädsel aol päämidselt kunstinäütüisi kõrraldamisõga. A varrampa om tä mitmõl puul näütlejäna ütlen

UTSALI KRISTJANI PILT

Kunstnik Kinna Gertrud ütlen uma näütüseteossõga, mink nimes om «Parõmb pelädä ku kahitsa».

lõõnü. Tä ütles, et ku pakutu, kaalnu tä kimmäle ka näütlejätüüd, a perämädsel aol kiskva tedä inämb lavatagodsõ rolli. Nii plaan tä päält kunstikooli lõppu minnä edesi opma kunstiakadeemialõ stenograafiat, miä tähendäs lavastuskunstnigu tüüd.

Gertrudi kunstitüü omma huviliidsilõ kaemisõs Tarton, aoluulidsõn majan Lai uulits 36. Kaia saa näütüst iispääväst puulpääväni kellä 10–20. Kaemisõs tulõ hinnät ette kirja panda meiliaadrõsil gertrudkinna92@gmail.com.

Lugu mu kõüdsesest vanasõnaga «Lats kõnõlõs, ku kana kusõs»

Tulõ miilde, et latsõna oll' pallo tähtsõt mõttit, midä oll' vaia suuri inemiisiga arota. Tihti tuli nuu ette aol, ku täuskasunu umavaihõl jutusti ja kohviti, ku olti külän vai peeti mõnt sünnüpäivä. Tihti üteli mõni imä vai vanaimä tuupääl: «Lats kõnõlõs, ku kana kusõs.» Alostusõn es saa ma arvo, mis imelikku juttu suurõ inemise ajava, ja pidäsi tuud nalas. Olõ maal kasunu lats ja sai ruttu arvo, et kana ei kusõki. Seo ai viil inämb segädüste ja tekiti küsümise «A kuna ma sis kõnõlda saa?», «Mille kana ei kusõ?» jne. Tuu pääle küsse vanaimä: «Gertrud, olõt sa iks kimmäs, et kana ei kusõ?» Et mu latsõlik seiklusõ ja avastamisõhimo sai tuust huugu, tull' minnä kanno uurma. Kõik olli võidumehe: täuskasunu saiva vaiksõ aol, et kõnõlda suuri inemiisi juttu, ja mul oll' tegemist kanno uurmisõga.

KINNA GERTRUD

M Ä R G O T U S

Halvust asost saa kõnõlda ka vihalda ja ruskit vehken sõtta tormamalda Kas piät räüsäga kõnõlama?

Mõnõ aasta iist saisoimi kuun politsei esieranis rassõhidõ kuritõie uurjaga liina lähkül mõtsanukan. Üle pää kasunun võpistigun, paigan, kohe kiäki naanõ oll' jätnü uma õkvasündünü rõnnalatsõ. Õkvasündünü väiku inemine oll' jäetü tarvitõduisi süstlide, mustõ paprõnutsakidõ ja määnüüsi lehti vaihõlõ surma uutma. Mäletä, kuis tuul pallõnännül politseil silmä likõs kisksõ ja tä ütël: uskmalda, et inemine vöi midägi säänest tetä.

Muidogi ma iki, terve kodotii. Iki ka ildamba tuud luku kiroton, ku matõrjaali korjamisõ aol rulsõva hinnäst vallalõ viil hullõmbagi luu ärtapõtuist rõnnalatsist. Ma olõ kül aokiränik, a ka inemine, ja seo olõ-i ainumas kõrd, ku aoleheartiklis saama nakkav matõrjaal om minno sisemädselt sügävile pututanu. Kuis saa tõistmuudu olla ka sis, ku su iin om pilt koolnuspiinatust, palotõdust tsirgupojast vai kassist, kinkalõ noorõ jorsi omma nala peräst Torosiili suuhtõ valanu?

Olõ kavvõn tuust, et säänd-sist juhtumiisist es pidänu kõnõlõma, a küsumüs om, kuis kõnõlda. Ildaaigu tei kriitikat ütele Tarto eläjäkaitsmisõ organisatsiooni internetipostitusõlõ, kon oll' jaetu mu ku lugõja jaos jämme välläütlemislaadiga pääväkirotust (blogi). Vastussõs sai, et tõistmuudu ei saaki eläjide probleemele tähelepandmist pöördä. Miä kinnitäs mu jaos murõt tekütävät tsihti, kohe mu meelest om minemän suur jago eläjäja luuduskaitstõ. Vihanõ (et mitte üteldä räüsäne) sõnatarvitus, kärke sildipandminõ, võimaligult jälle pildi- ja videomatõrjaal.

Jäi märkmä, miä juhtunu, ku perrevägivallast kõnõldu sammamuudu. Et ku aolehti juhtkirä olnu täüs ütlemissiistiilin «noilõ röipilõ tulõgi kotus kätte näüdadä» ja nii

TRELLI KRISTEL,
Navi küläst peri aokiränik

edesi. Kohe mi niimuudu jõvami, ku tähtside asjo arotus paistus innembi nigu eloaoliid-si vangõ tülü kinnitsen vangimajan? Kas saadami õigust mõistva asotusõ kuu pääle, sülgämi süüldäolõgi presumpt-siooni pääle ja nakkami egä tõsõ- ja neläpäiv liinaplotsõ pääl umakohot mõistma, selle et vimm, miä salaja kogonõnu, piät ütškõrd iks prähvätä-mä. Päältkäejit olõs iks umajago, ku kaia, ku pallo säändse postitusõ sotsiaalmeediän kommõntaarõ saava.

Kimmäle tulõ meil avaligult kõnõlda tuust, kuis hirmsidõ asjo pääle reagiiri – egälütel. Mul, sul, latsõl ja latsõ vanõmbal: midä tetä sis, ku olõt trehvänü eläjäpiinamisõ tunnistajast? Baron-Cohen Simon seletäs uma kurjusõ psühholoogiliidisi tagamaid uurvan teossõn «The Science of Evil» psühhopaat Pauli luku: tapmisõ iist kinniistja miis, kiä lõiga läbi tälle kõrdsin silmä kaenu mehe kõri, oll' alostanu näütuses tuust, et riput kassilõ jala külge kivi, et filmi ja kaia, kuis valu käen siplõja elläi õks edesi minnä pruuv. Karistus joba edimädsõ, latsõn korda saadõdu kuritüü iist ja seoga ütlen käüvä rehabilitatsiooni-protsess, psühholoogi ja sotsiaaltütäjide abi, avitasõ

är hoita tuud, et täämbä kas-si nilgvast poiskõsõst saa ütelpääväl mõrdsuk.

A vaivalt, et kärke avalik söimaminõ ja võimaligult jälle pildi avitasõ ütlen hättist tiidjämbäs saamisõlõ, mõtõ andmisõlõ ja viil inämb, lahenduisi otsmisõlõ vai võlssi ütlenpidämise veidembäs minekile ütiskunnan. Mul om ka rassõ usku, et sääne asi tege annõtajidõ rahakotiravva häätegevusligõ ütisiüsi jaos vallalõ. Tuuperäst omgi esieranis hallõ, ku eläjäkaitsmisõ ütisis and teedä, et ei näe lihtsäle muud välläpsemist. Tuul omma muidoki uma põhjussõ, minkast ma ku inemine arvo saa: aastidõpikkunõ puudus kõrraligust rahastamisõst, väsümine, tunnõ, et seo kõik kasus üle pää ja murril tulõki-i lõppu. Pääväst päivä piinamisõ ja valu nägemine, seost tulõ meeleehtimine vai sis tahtminõ «tagasi tetä» – selle et su meelest «kiäki saa-i arvo ja midägi ei muutu». A sõda olõ-i rahu, ilmangi – ja vöi trehvädä niimuudu, et kaotajas poolõs jääse seon vihatsõn võigõlusõn hoobiski kõgõ nõrgõmba.

A iks olõ ma kimmäs, et saa ka tõistmuudu, vihalda ja ruskit vehken sõtta tormamada. Tuud, kuis kõnõlda luudusõ hättist tõsitsõlõ, a külgetükmiseldä, oppasõ näütuses Mikita Valdur ja Jüssi Fred. Kuis häätegemis-ütistü saa tõsist teemat inemisi jaos tähtsä hoita, näütäs vähiravifond «Kingitud elu» – ei pillu ilmangi jäme hüisi, a kõnõlõs väega rassõst ja tundligust asast, midä meditsiin ja seo rahastaminõ selgele omma, kõgõ sügävä lukupidämiseiga, väega inemisemuudu.

Ku tsitiiri presidendi dressipluusõst, om sõna egäl juhtumisõlõ vaba, a sõnavabadus tuu ütlen ka suurõ vastutusõ. Mi piämi iks veidükese mõtõlõma kah, miä suust vai sulõst vällä tulõ, selle et tii põrguhe tüküs iks olõma sillutõdu kõgõ parõmbidõ plaanõga.

Väega imelik unõnägo

Ma näi imelikku und. Millegiperäst oll' kalandus saanu Eestin väega tähtsäs majandusharos. Oll' tegünü pallo kalatüüstüisi, kon sai tüüd hulga rahvast. Poolõ Eesti viikogodõst olli riigi uma ja tuud majand riigivii majandamisõ keskus. Tõnõ puul oll' eräumand, suurõmba viikogo olli kalatüüstüisiga kõüdetüide firmadõ käen, a hulga väikuid lumbikõisi olli ka inemisi uma.

Majandusmehe olli vällä rehkendänü, et kõgõ mõistligumb om kallo viist vällä püüdä elektriga. Lasõt voolu sisse ja roobit-sõt vii pääle kerkünü kala kokko. Ildampa lasõt vahtsõ maimu vette ja mõnõ aasta peräst saat samast paigast vahtsõst ütemõd-duliidsi kallo roobitsa. Elektriga püük sai päämidses kalapüüd-mise viisis, tuud nimetedi viikogo vahtsõndamisõs.

Oll' ka noid, kinkalõ sääne majandamisõ viis es miildü. Osa luudustiidläisi löüdsõ, et elektriga püüden saa hukka ka hulga muid viieläjit, vii-elo jääs vaesõmbas ja jõe-järve muutusõ kalakasvanduisis. Ka hulga inemisi es olõ rahul tuuga, et viikogo niiviisi pauguga tühäs tetti. A näile üteldi, et nä ei olõ majandusõspetsialisti, tegelgu ummi asjuga ja olku vakka.

Tiiäki ei, midä sääne unõnägo tähend?

RAHMANI JAN,
Uma Lehe päätoimõndaja

UMALEHT

Tulõ vällä egä katõ nädäli takast neläpäävä.

Toimõndusõ aadrõs: Tartu 48, 65609, Võro liin

E-post: info@umaleht.ee, tel 78 222 21

Kodoleht: umaleht.ee

Mofoviik: facebook.com/umaleht

Päätoimõndaja: Jan Rahman, tel 56 922 841
jan@umaleht.ee
Abitoimõndaja: Kaile Kabun, info@umaleht.ee
Keeletoimõndaja: Laivi Org, laivior@gmail.com
Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster,
latsinukk@umaleht.ee

Uma Lehe toimõndusõ kolleegium:
Tiia Allas, Külli Eichenbaum,
Aapo Ilves, Kaido Kama,
Ülle Kauksi, Rainer Kuuba,
Evar Saar.

Välläandja: SA Kultuurileht, kl.ee

Tellmine: Express Post AS, tellimine.ee, tel 617 7717

Kiri Kapstamäelt

Kiränik LUMISTE KATI and värskit mõttit, kuimuudu egäpääväello vaeldust löüdä ja märtõtas tuust, miä parasjago süäme pääl.

Moro hirm – võiulill

Tükis nii olõma, et tuud, midä kõrraga pallo käen, ei mõistõta inämb hinnada. Nii om ka võimsa väega ravihain pallõdõ inemisi jaos innem-bä kuurmas, kuigi võinu olla õnnistusõs.

Söögis ja ravis om seod lillikeist väega kavva tarvitõt, tedä vöi peris maapäälises päiviligus nimmada. Tä lehe ja nupi omma C- ja B-vitamiini täüs, tä puhastas häste verd. Võiulillist saa tetä salatit, häitsmit saa häste paniiri ja ma olõ häitsmist esiki magõhit pannkuukõ tennü. Nupukõisi saa mariniiri nigu kurkõ. Juuri saa rõsti, sis jääs näide mõro maik vähämbäs ja saa kiitä hää maiguga võiulillikohvi. Esieranis hää meki saa, ku sinnä rõstitiid tammõtõhvõ mano panda. Loomuligult saa timäst tetä ka olt ja veini. Võiulillivein oll' muusiän Goethe lemmikvein ja kahõs saa tuust õnnõ ütšikin Euruupa kohvikin mõnnu tunda. Eestin omma võiulilliveini tegijä tävveste olõman.

Lillikene avitas kergendä podagrat ja reumat, passis

tsukruhaigilõ, om hää siitmise tugõja, ütlen kõrvõnõgõssõga avitas keväjaallergia man. Jo keskaost om tedä tunnõt ku massapuhastajat.

Ku võiulill moro sisse tulõ, avitas tä tõisil kasvõl parõmbalõ kassu. Lill vii uma juurõga õhku sügävämpä maa sisse, muut niimuudu mulla struktuuri ja avitas kasvõl vajaminevit mulla mineraalõ vasta võtta. Tuuperäst ei piäs timäga moro seen võitõma, las tege uma kõlladsõga ütesugumast rohilist massi rõõmsambas ja rikkambas. Ja muidogi pakk tä putukilõ söögilissa.

Lääne-Euruupan nakkas võiulill tsolgidu luudusõ peräst är kaoma ja tuuperäst om timäst saanu hinnat pindretaim. Põhja-Ameerikan tähistäs võiulill keväjä alostust, säälamma võiulillifestivali tunnõdu joba aastit. A Eestingi, Pärnumaal Kihlepan, toimu timahava jo kümnes võiulillifestival põnõvidõ loengidõ ja kontsõrtõga. (Seokõrd kül läbi interneti.)

Võiulill häitses viil mõnda aigu, tuuperäst tunnõmi häädmiiilt seost lihavast rikkusõst, midä maa meile kinknü om!

Kiudutaminõ ja illus laul

Täämbä om Eesti lipu päiv, a veidü enämb ku nädäli peräst om üts hoobis tõistmuudu tähtpäiv. 1941. aasta suurõst kiudutamisõst saa tinavasta jo säitsekümmend ütensä aastaiga ja õigõ veidü om järgi nuid, kiä tuukõrdsõt külmale maalõ viimist mäletäse.

Aga õmõta om sääntseid asju, medä perekonnan ja suguvõsan om latsile edesi kõnõld, ja tuuperäst ei unõtõda tuud ülekokhut ka sis, ku viimäne Siberide viidü siit ilmast lännü om. Noorõ kaesõ internetist memoriaali lehekülge, otsva säält ummi vanavanõmbõidõ ja tõisi sugulaisi nimmi, arutasõ, konh kandin kiäki oll' ja kas naide sõpru sugulasõ viimäte asumisel ütstõist tunsõ.

Mul hennel om tuu kiudu-

tamisõga sääne ummamuudu lugu, mea alasi miilde tulõ, ku kuulõ «Saarõmaa valssi». Ku ma lats olli ja Georg Ots raadion taad laul, tulõf mu imä mitu kõrd miilde, kuis timä taad laulu edimält kuulõ. Üts naisterahvas, kiä oll' ildaaigu Siberist eluga pääsnü ja uma ärä võet kodu asõmõl kohegi üte tarõ elämises saanu, kutsõ tedä sisse kullõma, ku illus uus laul om tett. Tuu oll'gi Raimond Valgrõ ja Debora Vaarandi «Saarõmaa valss». Medägi oll' tuun jutun säänest, mea latsõ pähä nigu kummitama jäije, ja ku jo suurõmb olli, sis halgatu miilde, melle nii.

Inemine oll' suurõ hädä üle elänü, taalõ oll' ülekokhut tett, taa oll' kuigimuudu ellu jää-nü ja pedi kõkõ ütšindä otsast alustama, aga tä is olõ maa-

ilma pääle nii kuri, et ilusat laulu tähele ei olõs pandanu.

Ku pallu oll' mi väiksen riigin umal aol inemisi, kiä Siberist tagasi tullõn peris tühja kotuse päält kõkõ alustama pedi, a õmõta es hädäldä. Naa saie arru, et neil lätš viil häste, et võõradõ mulda es jää. Tõnõkõrd visati tutvõidõ vahel tuud miilde tulõtõn ennegi mõruvat nalla, a elu tahtsõ elämist ja rusikõin kassiga jo tüüd ei tii.

Inemise, kiä ka hullun olukõrran pääd ei kaota ja vähämbätki illust ja hädä tähele pandava, tulõva õks elust paremabadõ ja rõõmsamba meelega läbi.

Kas mi põra nii kõva olõ, kas mi tõnõkõrd vähämbät hädä suurõs ei murõta?

NÕLVAKU KAIE

Pulga Jaani mõtõlus

Mõtslooma karantiini!

Karoonalõ om aolehtin tegünü konkurent – kanapidämine. Nigu lehtin väega õigõlõ om kirutõt, päämine om rüüvluumõ- ja -lindõkindla pidämiseruum.

Lihtne vällä üldä, aga pruuvkõ tetä! Ildaaigu vähänd mii kõgõ väiksemp kärplanõ – nirk vai miikeeli lasnits – mu 16päälise tibupoigõ kurna üte üüga poolõ pääle. Tollõ tüü tekä tä läbi kats kõrda katõ sendimeetrise traatvõrgu silmä. Üts keskmise suurusõga kärplanõ – nugis – murd mul mõni aastak tagasi üte üüga 19 kanna maha. Sisse oll' tä kanalalõ tullu läbi tuulutuskorsna. Timahava keväjä tei ma kanulõ varjualusõ ja jalutusaia (katõssa kõrda katõssa meetrit). Kolm päivä es saaki muud tetä. Aga tävveste rüüvlumakindlat ma tetä ei mõsta, ja kas tuu kanulõ ülepää miildüski. Tuu olõsi vast piaaigu nigu kuulikindlast klaasist. Nii et lahendus piat olõma muial ja ma arva, et asi algas pääle inemiste suhtumisest.

Põrõlt ollu õigõ aig inemisi selges tetä, et mõtsloomõ nunnutamane om kurjast. Küländ om kuuldu säänest juttu: näe, latsõ, rebäseonu om mii uibuaian, panõmi tälle kassikrõbuskiid.

Olukõrd om põrõlt sääne, et suurõmba maa-asula ja väiksembä liina omma poginal kärntõbitsiid rebäsiid ja kährikriid täüs.

Näide vällänägemine om sääne, et mu treenitü zootehnikusüä ei kannada lähembält uuri. Rebäse tunnõt är viil ainult kõrvust, muidu es saanu aru, kas om kährik vai mõtstsiapõrrs.

Hulkviid kasse olõmi küll häätänü tonne viisi, aga liinas-tunu mõtsloom ku taudilevitäjä ei paista kedägi häirvät. Ja üts asi viil: puuke omma nimä kah poginal täüs.

Mul om rahvalõ üleskutsõ: kui mõnd vällämaalast näemi, nakkami kõik hinnäst kratsma. Sis om varsti Euroopan jutt valla: eestläse ei mõsõ hinnäst, muudkui kratsva. Sis võinu mõni mokaotsast poetada: tegelikult omma naa kõik karnän. Kärntõbi om küll üts vähämbiid häti, midä mõtslooma edesi võiva kanda, aga eurooplasõlõ avitas tuustki.

Äkki sis võtt valitsus midägi ette. Äkki pantas mõtslooma karantiini. Püsügu kotun!

PULGA JAAN

Alevidõ kangõ rahvas

KABUNA KAILE

Eesti aasta suurpere avvunime sai timahava Võromaa pere Alev, kiä om pallodõlõ tutva uma sokolaadivabriku ja kohvitarõga liililidse nimega paigan Roosiku Antsla vallon.

Parhillatsõs kuvvõ latsõga pere tult Võromaalõ viis aastat tagasi Pärnomaalt. Päämõtõ oll' löüdä elämisses üts kinä kotus säändse kõögiga, kon saa joba perrä proovitut kohvigupidämist ja sokolaaditegemist laabsampa kõrralda. Edimält võtsõ pere Lepistü vana koolimaja rendile, a edesi lätš nii, et näist saiva peremehe. Pereesä Alevi Aivo sõnnu perrä oll' alostusõn harinõmist, et lae omma nüüd kolmõ-nellä meetri korgudsõ – tulti jo siia koolihoonõlõ vanast palkmajast, kon tult kujondlikult ütelden kõssin kävvü.

Egäl juhul sääne vaba hengämine Alevi perrele passis, nigu ka elo Võromaal. Matõrjaali võrdlõmisõs om Aivol ja pereimä Merikesel muialt Eestist kah ja arvaminõ om ütemeeleline: seo oll' õigõ paik, kohe tulla. Rahvas paistus näile tan vallalidsõmba meelega ku mitmõl puul muial Eestin, niisamatõ avitaja ja kokkohoitja. Sisserändäjit om ka Võromaal umajagu, a Alevi arvasõ, et jo om seo vallalinõ olõk sis tulnuilõ kah külge nakanu. Ja kinnitase naarulidsõlt, et näile hindäle kül om.

Muidoki omma nä Võromaalõ sulandumisõs ka esi sammõ astnu. Alevi Aivo käve kuun katõ vanõmba poja, Aaroni ja Kaspariga esiki Jüvä Sulõvi võro keele kursusõl. Merike om Valgast peri ja tälle es olõki lõunaestti keele kõla võõras. No saa ka pereesä üteldä, et külämihi võrokeeline jutt ei panõ inämb pääd vangutama, vastapiten, andku aga kävvü. Vastakõnõlõminõ nõht kül viil hafotamist: ütitside juuni peräst omma täl võro ja soomõ kiil pään

RAHMANI JANI PILT

Alevi kuvvõ latsõga pere kodotarõ iin Kaarnakivi puupengi pääl. Saisva Kaspar, pereesä Aivo, Aaron, istva Esmeralda, pereimä Merike ütten Rosannaga, Artur ja Joonas.

saman suhvlõn. A millegipe-räst hüppäs soomõ kiil säält edimädsenä vällä... Kõgõ parõmba võro keele sõna omma iks selge, kinnitas Merike.

Perrämärkmise aig

Alevi omma tahtnu kogokun-nalõ ka umalt puult midägi tagasi anda. Nii teivä nä uma suurõ maja ussõ kohvikuliidsilõ, vabatahtlikõlõ muialt ilmast ja hulgalõ muulõ rahvalõ peräni valla. Tsärinäkündlen palada vaiht pidämäldä siski ei jõvva. Alevi Aivo pandsõ seo sõnnu sisse niimuudu, et toimõnda-minõ es käü lõpus inämb perre kõrvalt, a perre arvõl. Parhilla om võetu perrämärkmise aig, et innekkõkkõ latsi jaos olõman

olla – kõgõ noorõmb, Roosiku perrä Rosanna nimes saanu tütär om jo kõgõst üteaastanõ.

Nii võigi üteldä, et ku mõni seltskund taht seminäri pitä vai sokolaadivabrikulõ kiigada, sis saa perrerahvaga kokkuleppe tetä, a kohvikulõ seo huaig ei kutsuta. Küük ei jää siski tühäs, tallitaminõ käü säält edesi. Pääle latsikasvatamisõ om jo perre jaos tähtsä ettevõtmine sokolaadi tegemine. Elläv küläliidsi vastavõtmisõ aig vei Alevi kokko jaapanlaisiga, kiä paksõva vällä mõttõ näide käsitüü-sokolaat Jaapani turulõ viiä. Paprõvõim om säält kül usk-malda suar. Merike tõi näüte, et esiki tuu kotsilõ, et mustika ei olõ radioaktiivsõ, tult kinnitüs

saata. A üts laar lätš aasta alos-tusõn tiile, vahtsõnõ uut saat-mist. No tulõ õnnõ jaapanlaisi hääle maitsõlõ luuta.

Üteliidsi vanõmba ja oppaja

Alevidõga ei tulõ jututeema-dõst puudu: näil om jo mitmõn mõttõn esieräliidsi kogõmuisi. Nä omma väega rahul uma valitu tiiga jättä latsõ kodoõppõ-lõ. Ku ütte poiga kõüt puutri ja joonistaminõ, tõist kisk kõik aig vällä liikma, aida nokitsõ-ma, kolmandalõ miildüs ütten raamatuga istu ja nelläs meis-terdäs esiki armõdust papitü-küst midägi asjalikku, sis tulõ arvusaaminõ, et kõgõ õigõmb om opada näid nii, et tugõva

küle saava ruumi kassu. Käügi koolilatsiga Rakverre Waldorfi kuuli tiidmiisi ette näütämä omma jäl tervele perele hää võimalus hinnäst tuuluta, näkk pereimä tollõn esiki tsukru-tükkü.

Ku om midägi, mis perel Võromaal meele mõros tege, sis seo om ümbrekäümine mõtsaga. Umast hoovist vällä sõitõn saava nä valli kolm tiid ja seo viie aasta joosul omma kõigi veeren mõtsu asõmalõ tulnu lagõhusõ. Ku nii edesi lätš, sis tulõ meil kah miitingu-lõ minnä, om pereesä valmis hüvääolõkist vällä astma. Nii et ku nä parhillatsõst kinäst kotost kohegi lännü, siis viil inämb mõtsa sisse.

Hüvä nõu

Hädä ots iks inemist. Perämäne jago

Näost haigusõ lugõminõ

Nigu ettekuulutaja lugõva käe-juuni perrä minevikku-tulõ-vikku, um võimalik ka meedikil ravialodsõ näost mõndagi tervüse kottalõ vällä lukõ.

Mõnõ tähtsämbä tunnusõ:

- *kõlladsõ silmävalgõ – massa-vaivusõ
- *hiussidõ vällasadaminõ – im-muunsüstemi nõrkus, vitamii-ne puudus
- *kokkopitsitedü huulõ, kortsun kulmu, allapoolõ suunuka – valu
- *pungin silmä – kilpnäärme talitlusõ häire
- *miimikalda nägo – psüühilid-se vaivusõ
- *tummõ rõnga, koti silmi all – neeru ja põiõ vaivusõ
- *inneaigõ kortsu – endokriin-se haigusõ
- *näo paistus – süämevaivusõ
- *roosa pösõ ja sinidse huulõ – süämepuudulikkus
- *kuiva huulõ, katskidsõ suu-nuka – maovaivusõ
- *rasvadsõ hiusõ – kõtu ja soolõstigu vaivusõ
- *silmä- ja suunuka allapoolõ – kurbus, depressioon
- *näonahk sinkjas ja kahvatu – kopsuvaivusõ
- *kõllakaspruuni pleki näo pääl – massavaivusõ
- *vahajas kahvatus – kopsu-tuberkuloosi oht
- *suu vallahõ – adenoidi, nõna-koopa põlõtiku
- *paisunu veresoonõ silmin – magamatus, kurnatus

Nigu ettekuulutajil ei lää kõik asä täppi, nii vöi ka tast mõloluust mõnda asja mitund pite mõista. Kasvai toda, ku tummõ rõnga umma silmi all. Sis ei piä kimmähe neeruhai-gõ olõma. Ku olõt väega veidü maganu ja pallo tüüd tennü, vöi mõlo ka kurnatusõst närb vällä nätä. A kontrolli tulõ tuugipoo-lõst, ku säändse nähu umma.

Lõpõtusõs taha ma suuvi kõi-gilõ hääd tervüst ja innekkõkkõ tervüse hoitmist!!

URMI AILI

Priinime lugu

Rubriigijn kõnõldas perekunnanimmi periolõmisõst ja tähendüsest.

Maask

Seod nimme kand Eestin 97 inemist. Kõiki jaos omma alos-tusõn Maaska Andrõs (koolnu 1787) ja timä kats poiga, Jaan ja Hannis. Maaska talu om Põlva kihlkunnan Tsolgon.

Priinimmi pandmisõ aigu pand' Põlva vana Vartš (J. G. Schwartz) nime *Maask* viil Himmiste *Maasga Petri Ado* lāsäle, minnile ja pojapojalõ, a tuu poiss võeti 1826 kruunu är. Ka Vana-Koiola mõisa Miiastõ külä Maaska Jüri perrätulõja Käiso-Maaska (*Keisomasga*) talun saiva Vartsu puult sama nime Maask, a 1826 pand mõi-sa näile hingerevisjonni *Masik* ja nii lätš edesi ka kerigukirjun: *Masik*, vahtsõn kiräviien Maa-sik. Nimme *Maasik* kand Ees-tin 613 inemist ja tuud om pant kokko 43 mõisan.

Verrev mari *maasik*, umasütle-jan käänden *maaska* om tävveste

põlva keele muudu sõna ja võissi arvada, et Maaska lisanimi, pe-rästine Maaski perekunnanimi tuust tulõgi. A ku kaiba edesi Maaska lisanime aoluun, sõs tul-lõ vällä imelikke asju.

Suguvõsa alussõpandja Maa-ska Piitre om nakanu tallu pidämä rootsiaigõ Lauga Matsi maa pääl. Kõgõ edimäne mainminõ, 1723. aasta vakuraamat nimmäts tedä ku *Maske oder Marcka Peter*. Il-damba om tedä nimmat küll joba *Maska Peter*, a üte kõrra viil ka ka *Matzka Peter*. Sääne mitman varjantsin lisanimi tulõ hariligult inemisenimest. Määne nimi tuu oll', olõ-i teedä. Juhul ku *Mark: Marga (Marcka)* om õigõ, sõs vinne keelen vastas edenimele *Mark* – katoliku ja lutõri kerigu *Markus* – ka sääne kutsminõ nigu *Masja (Mácsy)*. Võrokõsõ suun võisõ säändse nimega inemisest saia *Maaska, nii nigu vinne ni-mest *Vasja* om saad *Vaaska*.

SAARÕ EVAR

Pindremaa päält Võro haigõmajja trehvämine

Teie kats pikkä päivä põllu pääl tüüd. Sügüse jäi maa kündmä-dä ja teno lämmäle talvõlõ olli-va orashaina juurõ miitre-pik-kudsõs kasunu. Tõmbsi virkse krablõga läbi ja kaki juurõ vällä, et kardokilõ kah kasumisruumi jäässi. Kartol maan, tulli käro ja tühju kastõga maja mano. Teie jo keldriussõ valla, et asä är panda, ku tundsõ, nigu olõssi süä saisma jäänü. Silmi iin lätš mustas ja rohkõmb ma midägi ei mälehtë.

Ku üles virgu, olli nigu kirä-mark pikäle asfaldi pääl, näo-puul ülespoolõ. Prilli olliva kah pääst puul miitret kavvõmbal. Aiõ hinnäst hilfokõistõ üles. Kukrun oll' muhk ja vallus kah, muido tunduva liikmõ terve olõ-ma. Koobõrdi tarrõ ja naksi õda-gust süümä. A isso es olõ. Poolõ tunni peräst naas õssõlõ ajama ja kõtt lätš valla. Süä kah klopsõ, a tuud es panõki niipallo tähele.

Mõtli, et piässi vast iks pää pääle sadamisõ ja õssõlõ ajami-

sõ peräst kiirabi kutsma. Helisti 112. Tult kiirabi, kaiõ mu üle, uursõ ummi aparaatõga ja ütelf, et mul um süä rütmist vällä län-nü. Veenü Põlvahe, a pääst vaia kompuutrit tetä, midä Põlvan ei saa, ja sõit lätš valla Võro poolõ.

Pääd uuriti kompuutriga, a midägi halva es leütä, oll' kõva põrotus. Naati sis rohto tsilgu-tama suundõ ja pääle kesküüd üteldi, et kodo ei saa, pandas intensiivi.

Ku mullõ säält kõik juhtmõ ja toro külge panti, sis olli nigu kinnikõüdet vang. Üte käe pääl oll' kanüüliga tsilkininõ, tõõsõ käe pääl vererõhumadsett, sõrmõ otsan hapnikumõõtja, rindkere pääl klepsu süämetiüü kaemisõ juhtmidõga, sis viil põiõkateedri. A kõtt valla, vaia vetsu minnä. Üteldi, et haigilõ ei olõki intensii-vin tualetti ette nättü, lasõ püksi vai küsü siibrit. No sis küsse kõtukinnistit. Nii hää rohi oll', et ülejäänü haiglapäivi peräst es olõ inämb vaia murõhta.

Ku muido inämb-vähämb terve ja teküs inemine är ahel-dõdas, sõs tulõ küll ahastus pääle uma abitusõ peräst. Üü olli kõgõ hullõmba. Maada sai tunni ao kaupa tuuperäst, et egä tunni takast mõõtsõ apa-raat vererõhku ja pitsif mu ola-vart. Koroonahirmun olli kõik vahuussõ kinni kleebidü. Käuti kalitori ussõst, mis kääkse nii hirmsahe, et õkvall pidit üles virguma. Monitor kah mänge saina pääl erinevät muusikat.

A süä elli iks uman rütmnin ja es mõtlõgi paika minnä. Perä-kõrd ülejärmädsel hummokul otsustõdi minno är uinutada ja elektipauguga süä paika lüvvä. Ma esi es tunnõ midägi, a pe-räst oll' rõnna pääl illos roosa plaadi jälg, nigu olõssi kiäki lämmä triikravvaga triiknõ.

Edesi lätš elo lõbusambas. Osa juhtmit ja torrõ võeti är. Pääle narkoosi magari pia terve pävä. Peräst olli jo nii kõlbli-k, et viidi är siseosakunda.

URMI AILI

Huss-rästiku lugu

RIITSAARÕ LAINÕ

Innembi ravitsiva inemise palfo haigusi ummi rohtõ ja sõnnoga är. Olli säändse hädä nigu kaehtaminõ ja roos, millele es olõki muud rohto. Inemise usksõva ja saiva iks terves.

Vana-vanaimä jutu perrä püüti hussõ inne jüripäivä, ku es olõ viil olnu piksevihma, selle et sõs olli neo ravitsõja mürki täüs kogu-nu talvõga.

Mino miis Ülo ja tsõdsõ-poig Eduard lätsi õigõl aol rästikit püüdä – Suur-järve suu viirde, selle et säält olli nimä varõmp kah hussõ püüdä. Tagasi tullõn olli mõlõmpil tokkõ otsah ripakil hussi, nigu taheti.

Miihil hää miil, tii pääl kõndõn mõtliva, et tulõs tetä üts nali. Minti Riitsaarõ tallo Märdi ja Madissõ poolõ. Ruttu astuti küüki ja panti hussi pudõlihe. Viin kah olf joba valmis otsitu, tuu valõti hussilõ pääle.

Tulliva sõs Märt ja Madis küüki. Mehe ütlivä näile: «Kaegõ, meil juhtu sääne ulf lugu, et kolmas huss pässe vallalõ ja pagõsi är

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDUS

kohegi tarrõ. Otsõmi kül takan, a kätte es saa. Otskõ ti tä üles ja pankõ hindäle purki.»

Riitsaarõ-poisid jäivä edimält peris vakka. A sis naas Märt äkki rüükmä, et vällä siist näide majast ummi hussõga. Ja ku läts mõllüs vallalõ: tarõn tõmmati sängü kesk tarrõ, otsiti, kohe tuu huss om pagõnu.

Ülo Eduardiga kiti iks kõogist takka: «Asi om tõsinõ, otskõ-otskõ!» Esi muidogi naarsõva pääle!

Oh tuud hirmu, mis Madis nägi. «Märt, võta ruttu põrmaduhari ja tulõ lüü maa-ha, siin diivani all omgi hindä rõngahe tõmmanu!» Märt tull' pürstiga ja pand' paugu rõngan olõva püksirihma pihta, mis

olf kunagi ammu diivani ala sadanu. Hirmul omma jo suurõ silmä!

Märt võtsõ sõs püksirihma kätte ja astõ küüki. Ütel suurõ vihaga mitu kõrda: «Vällä, vällä, vällä ummi hussõga, muido saati uma kere kuumas!» Es jääki miihil üle muud, ku pudõli kätte ja anda jalgulõ kipõ minek.

Autolaahvkah

Minevää aastasaa umbõs kuvvõ-kümnendil käve Hinolõ viil vannatüüpi autolaahvka, koh luugist kaupa müüdi.

Ümbretsõõri olf palfo küläsid ja nuu olli rahvast täüs. Esiki hulga hobõssit saisi poodi uut-misõ kotusõh.

Kõgõ rohkõmb ostõti laahvkast leibä, õks kats teräkotitüt (20–30 pätsi) eläjile. Mehe muidogi autu tagaussõst olut. Kõik kaup olf tuudaigu karmani perrä.

Suvõl, koolivaheaol, sai käütis imäga üteh leeväkottõ kodo vinnamah. Kulssi ka huviga tuud, midä vanõmba inemise arvasõ.

Kõngas sinnä Juula katõ suusakepiga (tuudaigu viil karkõ

ja sändsit mooduasju õigõlõ saia es olõki ja kepikõnnist tiidä-s midägi). Ärni naardsõ: «Suvõl om kül varravõitu suusata, a ku sa nii arvat, sõs lasõ kävvü!»

Aigupiteh jaluf poodi mano Elsa, kellel olli viigipüksi jalah ja pindsak üle ola. Olev naardsõ: «Nüüd omma naasõ är võtnu miihil rõiva ka käest. Meil jää-i muud üle ku jupka sãlgä toppi.»

Ildaaigu olf Misso kuuli tulnu vahtsõnõ säksa keele oppaja. Tedä kutsiva latsõ ja ka suurõ inemise «säkslasõs». Rahvas tohraš timä eloluku. Liiso, kiä vagalikult juttu päält kullõl, imehf: «Tohoh, kas tuu kuulmeistre om sõs Säksamaalt peri vai?»

Pääle leevä ostõti poodist õks muud söögikraami kah. Imä võtsõ ütteleasi Kiievi kotlette. Nuu olli peris sündsä süvva. Seokõrd küsse imä jälleki kotlette. Ella sãlätakast segäsi vahelõ: «Ma kül naid plãne inãp ei osta, edikui andsagu olli. Anni mehele pruumi, tuu kah laif ja süläs vällä. Visksi kassilõ ja pinilõ, nuu pagõsi ka livva mant minemä.»

Imä vasta: «Mi perrele kül miildüse, ku õks ilostõ tsiarasvaga är kütsä.»

Ella hiitü: «Vai heldekene, kas naid kotlette sõs küdsämä ka pidi?»

Kõigilõ rahvalõ jakku naaru mitmõs aos.

LIIRA SINGA

Maolda nali

Mõni nali om nii maolda, et aja peris naardma. Toimõndaja om üte säändse siia vällä valinu.

Võlss kiränigu mälehtüsmärk

Brežnev jalotas saatjidõga Moskva liina pite. Tii pääle jääs üts monument. Saatja sele-täse, et seo om mälehtüsmärk kiränik Gorkilõ.

«Ah jah, tuu om tuu kiränik, kiä kirof jutu «Mumuu» rõõmustas Brežnev.

«Ei, «Mumuu» kirof hoobis Turgenev,» parandasõ saatja.

«Imelik,» jääs Brežnev märgotama. ««Mumuu» kirof Turgenev, a monument panti Gorkilõ!»

Parm tsuskas

Nalapildiga tsuskas ütiskunda mõnõst hellembäst kotussõst Rõugõ Rebäse külä miis VARUSTINI ANDRES, tunnõt ka nimega PARM.

Tossu Tilda pajatus

Veidünõudja võrokõsõ

Poig tull' pääle eriolokõrra lõpu maalõ vanõmbilõ küllä.

«Kuis eletü om?» tundsõ tä huvvi.

«Mis tan iks. Püssemi koton, nigu käsk olf,» sellef imä.

«Ti jo Vinne-aigsõ inemise, sis kõik es päseki vällämaa-lõ. Parhilla omma vällämaa

Vinnemaa ja Läti kah, säälmõ niginii käütü,» arvasõ poig. Ja maal om tüü kah tetä. Ku aigu om, võit juturaamatut lukõn, televiisorit kaiõn ja raadiot kullõldon miilt lahuta. Nii-muudu ei lãä elo müüdä.

Pojal olf hää miil, et võrokõsõ omma nii veidünõudja. Pääasi, et hirmsat koroonat ligi es lasõ.

TOSSU TILDA

Muda Mari pajatus

Kats pluss kats ja igävane hädä

Ma kuuli raadiost, et perämäne ots umast elost tulõgi taa viirusõga üteh ellä. Tuu tähendäs, et sääne hädäolokõrd jääs tiidmädä aos püsümä.

Hädäga piät kõgõ mõnõ sugulasõ ligi hoitma, et saassi uulidsa pääl katõkaupa ümbre kävvü. Ja tõisist inemiisist piät eloig kavvõ kaariga ümbre käümä. Kuis muido tuud kats pluss kats käsku täüdat.

Vähä tuust, suurtii pääliina ja Tarto vaihõl om kah hädä-

olokõrra perrä kimmähe är otsustõt, et tulõ kats pluss kats rata. Tiiä-i, kas säälmõ piät auto ka katõkaupa sõitma nakka-ma? Vai kohe tuu sõitagi om. Kavva sa Tarto ja Talna vaiht sõidat? Nelikümmend aastat tagasi mõtõldi kah, et saassi vai Suomõgi. A sai õnnõ Lätti. Nigu täämbägi.

Egätahes tõi taa hädäolokõrd miilde kats vanna salmi. Lam-mas ütel: «Läl-läl-lää, Lätimaa-lõ kül ei lãä!» ja «Oh hädäoro hõrila, kõik toro omma virilä.»

MUDA MARI

Latsilõ

Vastus saada' üte nädäli Joosul meiliaadrõssi pääle latsinukk@umaleht.ee vai postiga: Uma Leht, Tartu 48, 65609 Võro.

Vastussõ mano panõ' kirja uma nimi, vannus ja kimmähe ka postiaadrõs.

Vastajidõ vaihõl loositas vällä võrokeelitsit latsiraamatit vai plaatõ.

Latsinukka tugõva' Võro instituut ja Võro selts VKKF.

Minevää kõrra vastus: HAVVÕ SAI POISKÕNÕ.

Avvohinna saava' LINGI KADRI HELEEN (7) Vahtsõlinast ja TATSI LINDA (6) Haki küläst.

Tähe' omma' sõnan segi lãnnü.

Proovi' tähe' õigõhe säädi' ja saat teedä', midä ütlesõ' poiskõsõ'?

SAARÕ HINDRIKU (11) TSEHKENDÜS

Telli Uma Leht!

6 kuud – 6 €, 12 kuud – 12 €, e-ärvõ püsिमassuleping 0.85 € kuun.

Telli saa ExpressPostist: tellimine.ee/umaleht tel 617 7717